

СТАНОВИЩЕ

За кандидатурата на **доц. д-р Милияна Каймакамова** за придобиване на научното звание ПРОФЕСОР

Научната продукция на доц. д-р Милияна Каймакамова е в няколко тематични посоки. На първо място, несъмнено, е интересът ѝ към летописната българска средновековна традиция. Тя има две сериозни монографии, посветени на този проблем. Първата от тях е издадена през 1990 г. и е озаглавена „Българска средновековна историопис (от края на VII до първата четвърт на XV в.)”. В нея е направена сполучлива систематизация и класификация на българските средновековни историографски жанрове. Следващата книга, която всъщност е и предложението ѝ за хабилитация, продължава проучванията ѝ по средновековна историография. „Власт и история в средновековна България VII-XIV в.” изследва проблем, който позволява да се съберат на едно място задълбочените познания на автора върху българската средновековна история. Проучването визира използването на историята и нейното митологизиране като политическа идеология и пропаганда. Отбелязано е, че българската средновековна историопис следва парадигмата на западноевропейската и византийска историография при ползването на старозаветните текстове. Така владетелят се превръща в център на държавността и на зараждащата се държавна идеология. М. Каймакамова е на мнение, че българската държавна идеология възниква върху тюркската основа на прабългарското политическо мислене и в началото е въвн от византийско влияние. В този смисъл значението на *Именник на българските ханове* е изключително голямо, тъй като той представлява „сакрален паметник, който периодически подхранва българската политическа идеология в хода на нейното развитие през ранното средновековие”. С течение на времето и с постепенното навлизане на ромейските имперски възгледи българските владетели започват, според М. Каймакамова, да натрупват целенасочено исторически съчинения, които да аргументират тяхната идеология. Много интересни са наблюденията ѝ върху византийския период от българската средновековна история и особено върху апокалиптично-историческите съчинения, в които тя открива един стремеж едновременно да се утвърждава общото православно съзнание и да се разграничава

етническата принадлежност. Не съм напълно убедена в тезата, че прехвърлянето на власт от българи на византийци и обратното може да се определи като „приравняване на България и Византия в системата на „наднационалната“ християнска империя“.

Струва ми се, че подобен универсализъм, приемането на света като единна християнска еклезиа, е характерно повече за имперското мислене, отколкото за националното, нещо, което важи повече за времето на Асеновци. Много силна е и последната част на изследването, в което са включени интересни извори, разгледани в един специфичен аспект, който позволява на сведения от всякакъв жанр да бъдат привлечени в изясняването на държавната идеология.

Преди посочените две заглавия, а и между тях, М. Каймакамова публикува още проучвания по темата. Тя проявява интерес към историята на Родопската област през средните векове, има немалко публикации, които коментират известни медиевисти като П. Мутафчиев, И. Дуйчев, В. Гюзелев, Л. Горина, Дж. Шепард, Л. Огнянов, както и статии в престижното издание на издателска съща *Брил* „Средновековна хроника“.

От казаното до тук може да се придобие впечатление за един сериозен учен. Не по-малки обаче са заслугите на М. Каймакамова в нейната преподавателска дейност. Тя е асистент в Историческия факултет от 1974 г. От 1985 г. е доцент с хабилитационен труд „Български кратки хроники към среднобългарския превод на Манасиева хроника“. Има два мандата като заместник декан на факултета, участие в проекти заедно със своите студенти и участия в конгреси, конференции и срещи. Тя е добре позната и в медиевистичните среди извън страната и се ползва със заслуженото уважение на колегите.

Всичко това е всъщност един кратък обзор на нейната научна и преподавателска работа през изминалите години, но ми дава достатъчно основание да предложа на почитаемото жури да се произнесе положително за присъждането на научното звание *професор* на доц. Д-р. Миляна Каймакамова.

София, 14. 07. 2011 г.

проф. дин Красимира Гагова